Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 11 июль, 1978 шу. ● № 82 (5902). ● Мах 2 кеп.

Деррига низаш — КПСС ЦК июльски Пленума решеней кхоачашъяра!

ДИКА КИЙЧО ЯЬ ДIАДОЛАДЕННАД

«Ца дойташи цIенен чуэда ялат» цу девизагIа кIимарс дIаболабаьб «Горец» совхоза кхаи леладераша. Цу болхаца дакъа лоацаш 12 комбайни, 6 жаткеи, 30 автомашини а. Цар чуэда деза ялат да 500 гектар мукIн 1600 гектар кIан. Из деррига ялат 12 балха дийнаьха чуэда лерхI оаха. Болх бу мехка массанахьа иьрачка дикагIйолча ипатовий методагIа — транспортни отрядаш вIашагI а ехка.

Хьувкъан чуэдара отряд кхаьв эвенох лаьт. Коммунисте Токаев Iисанда кулгалду звено ужс деношка тIатеIIа мукIн хьокхаш я. ХIанзле 300 гектар мукIн касарах Iобилгаб. Кхьастта оьсарс тхьаьег комбайнерна коммунисташа Токаев Iисанда, Асаев Супьяна, Расуев Iадрахьмана. Юкъера лаьрхIача 35 гектар мукIн хьокх хIаране, норма 17 гектар йолча.

Хьаькхаи ардари цхьан долаш мукIн чуэдаш я Хазанчаев Мурсас кулгалду цIи эвено. Хьекха яьнача 60 гектара тIара 160 центнер ялат чувIнад цар. Юкъера лаьрхIача хIара ца гектара тIара 27 центнер мукIн боаал, план 20,5 центнер йолча. Уьх шера тхо дага да 1300 тонн мукIн чуэда, планагIа 920 хила езача.

Айдениева хьинарца болх бу механизаторша Дудаев Минас, Цуцаев Эмиде, Ханукаев Лече. 13—15 гектара тIара мукIн оард царех хIарасс, норма 10 гектар йолча.

Хьалхе яьккхарий сийна, хIара дийнаьха балха нтогаш а еш, флагштока тIа айо. Цу байраях, царна аччан премеш тел — хьалхара моттиг яьккхоа 20 сомг, шоллагIа моттиг — 15 сомг. Цул совгIа деррига ка болх ялат чуэдеркадеш хьалхара кхо моттиг яьккхаеча эвенощта 300, 200, 150 сом аччан премеш лургIя.

Кхашкара балхан ма-хьула сихарIа дIагIоргIоьмаш IенхIаьтта вIашагIехьдаьхад техническин бIтовойн гIулакхаш а. Ехача комбайн тоае кийча ба мастерашналадIачкаш Кланев Султан, Абубакаров Iабдул, сварщик Катерманов Мурса. Уж ба дIаюха ухача «техника» тIа.

Дийнаьха кхоаза бIайха кхаа кийчу кIимарса доаькъанхоьта.

Агитмассовый болх вIашагIеллаб къьсетта цу гIулакха кийчьаьча нагоа чу. Цига партIата я, керда журналаш, газеташ да дешачоа. Гучча хьалтехад «Молнеи», хьонхама улг цунах боалл, байраях тIаIгIа флагштоп а. Цунца я комбайнераша ота товараш чудола буфет а.

Хьувкъан лорабера вIашагIеллаб хьалъа тIаьхьонца 4 пост, группа председатель Абдуллаев Гаджи кертте а латташ.

М. ГУЧИГОВ,
Урус-Мартановски района «Горец» совхоза кертера агроном

БАЬЦАДААРАШ КХЕДЕРЕХ

Грозне бахача наха баьцадааранш сомаш доаттабеча боккхгIчарех цхьа тIаьхьа. Совхоз «Столице» кIезига хург-бац цун кхашка хьалихенчьа нарсаша, помидораша, цун бешмашина хьаннинча Iаннаш исхол хоз ца деш. 8 бригада я совхоза кхаашен бешмашкин болх беш. Царех ялх баьцадаарашъ кхеденI я. Цер 540 гектара тIа хьалкхеио набуд, нарсаш, помидораш, кхьираш.

ДIадахча юбилейни шера лаьтта, ялх кхы лаьгI ца йолийташ ба совхоза болхлой. 1978 шера заданеш кхочашан тIекхочашан яра шерра социалистически яьк йоаьрше деррига хьаькегаьнхой тIахьехаш парте дагкхайкрах тIаэнаш хиннача шоай собране доакха деха-раш отгадир шоанца хьалхашка болхлоца: хIара гектара тIара планагIа 158 центнер баьцадааранш чуэда езача 168 центнер яккха.

Iа бехкоьхаме дехар кхоачашдара бола кьовсан дIаболабир хIаьтте а. Мишельрийн органическин удобренешн оргаиний кулгалхой юкъе а болеш районе боахамий кхаькара культурашн мишта тIаьлхий хьомаш моттиг хилар. Цига бесгалдаьнхкад районе эгтара динагIа «Юбилейный» совхоз баьцадааранш тIадаьнна хьалам, лаьттанцарца балха культура цига лаьхха хилар.

Совхоза болхлоштта юкъе бонкха политически кхетама болх бу пятилетка хоачашьтара ер шу толамца чаькхаккар мел лоархIаме да дIадоьвийташ. Доккхий толамаш даьха наха а царна карагIдаьннар а дIадоьвийташ арайоах «Молнеши» кхаьхьгама листоваши, хьалхалатгаршца тетI карара тера ца цIе байраьхкаш, коммунистически кхаьхьгама ударний портреташ доахк совхоза кооператив коврш кхаьхьгама снйлен аллеех хьалтеха.

ДоагIачуэ тIех оасар даьча цхьан сотенах 20 кешн дуьхьагIа аччаьг ду. Хьаьта баьцадааран чуэдаш планал совгIа яьккхача цхьан центнерах 50 цепIг дуьхьагIа дургIа.

Баьцадааранш кхеденга а сомий бешмашан лелаеча а, хIаьта ишта ялати горохи кхесса а хьалхара моттиг яьккхача бригадина 750 сом, аччан премия яа оттаьлй.

Совхоза директора Витушев Хьалид а профсоюз болхлой комитета председателе Усманова Зурас а белгалъаьхьар динагIа болх беш йола бригадаш. Уж я баьцадааран кхеду РСФСР Лаьхехьарча Совета депутата Хусанова ПаьтIамата кулгалду яьIалгIа бригада. Маьдагов ВIалгIа бригада. Салиев Iди верте лаьтта кхоалгIа бригада. Хьинар дола пIаминга гар Арсамаков Ювнас бригадир йола пхеалгIа бригада.

Масала, Хусанова ПаьтIамата йоах: «ПланагIа 370 тонн кабуд йолча оаха йоаькхаргьа 400 тонн. Ишта дIаьнтохаме дехар толамца кхоачашдара. Цар кьийтача хьаьх доалача берката. юкъе хIаьнз гучаьлнийг: совхоз дIаьна йоьленнай хьалха хьайоаьна кабуд. Из далуш я Хусанова ПаьтIамата бригада. Уьх кIиранга дIаяла йолаьй хьалха хьайоаьна нарсаш а.

Ю. ЮСУПОВ.

ТХА ИНТЕРВЬЮ

ХIАРА САХЬАТАХ ПАЙДА ЭЦАШ...

МагIалбикерча боахамашка шерра дIадоладеннад ка бола ялаташ чуэдара балхан. Цу хьаькъеьа «Сердало» газет дешарийн дувцаш интервью лулга дийхар редакце КПСС МагIалбика горкома хьалхара секретарагIа П. Г. КАЩЕЕВГА.

— Петр Георгиевич, масех дош оаладалар Iа уьх шерарча кIи-марса эгталоьх.

— Эгтара хьалха белгалдаькха лов сона районерча юрта боахама кхаьхьгамашка иттIагIча пятилетка кхоалгIа на шера лиьна хьаькъа ялаташ кхедьаьта. Уж чуэдара ПуьлаьхмоахаьнеIа деш я уьх шерарча кIи-марса дIхайоьв эгталоьаш. Масала, «Бьастин дуьхьа догIаш хилар, баьхьаь долаш цIамкха ца хиннача тайпара ланха да ялаташ. Гечтара дуьхьа да уьх шера ялаташ. Iодийлин — ахаш. Кьаьстта маьлха дараш. Дучяхача шерашка зийннача боарамал цIи кIира тIехьадьаннад. Уьх шера ка бола ялаташ кхочийгIа.

Цу хьалаца дIадехар кIи-марса массе а оагIоьрхьа дIе кийчо елга, ялаташ чуэдара. Хьаьрг — балхан. Цунсан кертIа — вIашIехьдоахьлгIа. Уьхада тхона тешIаме лярд я ипатовийн методагIа кIимарс чаькхбаьхкара комплексе. Из отрядаш вIашагIйохьклгIа. Районерча совхозашка вIашагIехьеча болх беш я цу тайпара шийтта комплексни отрядаш.

— МалагIа кийчонца наькъабаьхкаб районера юрта боахама кхаьхьгамхой уьх шерарча кIи-марс?

— ВIаьрча район эшийнаьча хаттаьхьеи дикен кийчо еш накъабаьхкар районера юрта кхаьхьгамхой уьх шерарча кIи-марса. Кхьаьста даьха кийчо ешу М. Горькие цIерагIча, «Луч», «Ингушский» совхозашка. Цхьаьццадоьл боахамашка IенIи-дуьхьа тIесьаьдийнадар кIи-марса кийчо елга. Цхьаьдийна, цига а лоаьцача хана кхоачамбоапараш дIадекен ханиахьа кийчон балхашн чакхдаьхи вIашIехьдаьдар тха. КIи-марса кийчо еча цIенхаштара кхоачамбоапараш дар «Кавказ», «Советский», «Алханчуртский» совхозашка техника кийчьаьча. Кепайозоно а белгалдаьхкадар из гIулаьх. Лоацача хана техника кийчьаьча а баьнна районе эгтара хьалхарчарца кIи-марс дIаболабир, масала, «Кавказ» совхозе. «Алханчуртский» совхозе. «Кийчон хьанъьхьа ишшта ала йиш я кхьча боахамех а.

— Мишта лел тахан районе ялаташ чуэдара балхан?

— Йийтта эзар сонтIча гектара тIа да районерча совхозашка уьх шера чуэда деза ка бола ялаташ. Царех ахаьп совгIа майдан дIалоацаш ба мукIн. Лаьхе белгалдаьхача уьх шерарча кIи-марса хьалъий лоархIам а бен, хьаьхарчи ардари кхьаьста доаькъ чуэда аьрхIаьг оаца 10 000 гектар ка бола ялаташ.

Эгтара хьалха ялаташ чуэда доладаьй «Луч» «Кавказ», ГI. Ахриева цIерагIча совхозашка. Берриг мукн хьекха касарех Iобилла баьнна. Луч» ГI. Ахриева цIерагIен совхозе кулгалдоьхаш, общественни организацеш ца. ХIара дийнаьха дьхьача кхьаьгерга толамий итогаш а еш, уж дIадоьвийт механизаторашта, Хьалхара мотттигаш аьхарашта хьежаьк карара, кара тела Це шийтта 20 сом аччан премий, шоллагIа моттиг яьккхаеча — 15 сом.

ТIехдика кхьаьгеаш хилларца белгалбаьнна ба комбайнераш Мичуриен Саламу, Абдуллаев Ярагиз, Федоров Юрий, Осмаев Хож-Ахьмад, кхы дуьккхабараш. Царех хIаране дийнаьхарца нормагIа 12 гектар мукн хьекха бесача 18—20 гектар мукн хьекха касарех Iабулл.

Д. БАШИРОВ.

СУРТА ТIА: Мукн хьокхаш йола Юр. Федорова агрегат.

А. ПАНОМАРЕНКО
сурт.

Сихеи ца дойташи

30 июне «Шалинский» совхозерча цхьоалагIча отделенера 400 гектара тIара 30 центнер хилар. ЯьлдагIча июле мукн хьекхаш касарех Iобуллар я ладаьнна ялх йолаеннай ялх комбайн. ХIара мукн хьокхеш касарех Iобуллар я ворхI жатка, ХIара дийнаьха 150 — 200 гектар мукн чу я ладаьнна пхеялх дийнаьха чуэдеш ца балхха лерхI совхоза механизаторашца берригга мукн.

— Дуьхьа ялат да механизаторашца уьх шера чуэда деза дар, — йоах совхоза керттерчча агронома Паньков Федор Петровича. — 1700 гектара тIа да из. Цох 90 процент дар хьаькъар а ардар а кхьаьст-кхьаьста долаш чуэда царгда, ноьх ритт процент дар хьаькъар а ардар а цхьаьгерга долаш чуэда лаьрхIаг. Кхоьйтта дийнаьха совхозера ка бола деррига ялат чуийца белгалдаьхкадаьхьгаьнна. Цу гIулакха мел ша хьалаш долаш да совхозе. Ева молодагIаьлла юьртбоахама: Бойайн с жатка еха сецача заьнаьсн оатхалаш а нийца цига гIайлода шофер, механик Кагаев Супьян тIавола автомашина. Механизаторашта юртбоахамча техникана эшаргдолаш хий, доагор уж болх беш йолаш кхай тIа ларт.

Ялат чуэдача механизаторашта юкъе эшара социалистически яьх йоаржаьлй. Яьхь кулгалдеста дика вIашIехьдаьккхий совхозе кулгалдоьш, общественни организацеш ца. ХIара дийнаьха дьхьача кхьаьгерга толамий итогаш а еш уж дIадоьвийт механизаторашта. Хьалхара мотттигаш аьхарашта хьежаьк карара, кара тела Це шийтта 20 сом аччан премий, шоллагIа моттиг яьккхаеча — 15 сом.

ТIехдика кхьаьгеаш хилларца белгалбаьнна ба комбайнераш Мичуриен Саламу, Абдуллаев Ярагиз, Федоров Юрий, Осмаев Хож-Ахьмад, кхы дуьккхабараш. Царех хIаране дийнаьхарца нормагIа 12 гектар мукн хьекха бесача 18—20 гектар мукн хьекха касарех Iабулл.

Д. БАШИРОВ.

СУРТА ТIА: Мукн хьокхаш йола Юр. Федорова агрегат.

А. ПАНОМАРЕНКО
сурт.

ЯЛАТ ЧУЭДАР

9 ИЮЛЬ ХЬАТIАКХОАЧАШ

РАЙОНАШ	Чуэдаш (га)			Аьлдар (га)			
	Чуэдаш хьаькхаш	Деррига хьаькхар	Цу дийнаьха оаца.	Деррига	Цу дийнаьха оаца	Чуэдаш дешарийн процент	Ялат оаьрхIаьг оаца
Шелковской	16050	10895	674	7699	611	48	7,8
Гудермесски	7540	2855	80	1192	248	16	8,3
Наурски	19995	7411	758	3260	637	16	7,5
Урус-Мартановски	8365	1390	500	938	347	11	6,3
Грозненски	44916	8509	608	3125	1115	7	5,1
Ачхой-Мартановски	5833	935	150	414	70	7	1,6
Сунженски	25903	3500	1000	1300	440	5	3,4
Надтеречни	21867	3943	163	1215	319	5	3,2
Шалински	12236	1170	—	332	104	3	1,5
Малгобески	13990	1526	—	154	154	1	2,6
Ножай-Юртовски	2514	56	—	56	—	—	—
Советски	983	83	—	—	—	—	—
Назрановски	11294	340	—	—	—	—	—
Республике IоIлла	192582	42013	3963	19625	4045	10	4,6

Города пропагандистий собрани

Уьх деношка 1 Мая цIерагIча белгалдаьнна города пропагандистий собрани чаьнхьаьр. Политически экономически системе 1977 — 1978 дешарца шера итогехи кердача шера ца дьалхашка латтача дехаьрехи лаьца доклад йир парте Грозненски горкома секретаре Л. П. Белоглазовас.

Цул тIехьаьгIа кхамаьлап дир: О. А. Миняева — КПСС Старопромысловски райкома секретара, В. С. Калинина — «Электроприбор» завода керттерчча конструктора, марксизма-ленинизма лардийн школа пропагандиста, Л. В. Кончаковас — «Красный молот» завода партийни секретара заместителе, М. Т. Индербиева — противотуберкулезни больницца керттерчча лоро, семинарски группа кулгалхочо, Х. Х. Дзейтова — Заболотне цIерагIча типографе директора, марксизма-ленинизма лардийн школа пропагандиста, Л. В. Егоровас — Грозненски педагогически училища преподавателе, семинарски группа кулгалхочо, В. Чечела — ВЛКСМ Грозненски горкома секретара.

Города толаш гIолча пропагандисташа сийлен грамоташ елар.

Нн. Н. М. ВОЛЬНКИНА, Б. Л. МУРАВЬЕВНА, А. А. МУЗИЛА, И. Е. ЖИЛИНА
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Республика театральни искусствана кхаьмаи кадраш кийчьечеи кхетамца кхеетаеи доккхий гIулакхаш карагIдуьлараш Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла.
Волынкин Николай Михайлович — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института ректора.
Муравьев Борис Леонидович — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института проректора.
Музиль Александр Александрович — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института профессора, драматически искусства факультета декана.
Жилин Игорь Ефимович — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института драматически искусства факультета декана заместитела.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 5 июль.

Нн. И. В. МЕЙЕРХОЛЬДА, Л. В. ЧЕСТНОКОВАНА
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ АРТИСТ ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Республика театральни искусствана кхаьмаи кадраш кийчьечеи кхетамца кхеетаеи доккхий гIулакхаш карагIдуьлараш Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика заслуженни артист яха сийлен цIи лойла:
Мейерхольд Ирина Всеволодовнана — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института йоккхагIйолча преподавателе.
Честнокова Людмила Владимировнана — Ленинградски театра, музыка, кинематографе паччахьалихен института йоккхагIйолча преподавателе.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 5 июль.

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ТОРГОВЛЕ ЗАСЛУЖЕННИ БОЛХЛО ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Советски торговли дегIайолаеча доккхий гIулакхаш карагIдуьлараш Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика торговле заслуженни болхло яха сийлен цIи лойла:
Бакхаева Софиа Азиевнана — Грозненски «Гастроном» торга йоккхагIйолча товароведа.
Нацыпова Мария Петровнана — НГIАССР Министрий Советерча общественни кхачан управлене йоккхагIйолча инженер-технолога.
Остапенская Мария Николаевнана — горкоопторга № 1 йолча тина йоккхагIйолча продавеца.
Хинаева Зинайка — Грозненски горнищеторга № 34 йолча тина отдела заведующена.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 4 июль.

РЕСПУБЛИКА ТОРГОВЛЕ БОЛХЛОШТА
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Плана заданеш тIаийца социалистически декхаеш кхоачашдеча доккхий толамаш дахарх Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла:
Блинова Зинаида Васильевнана — столовей треста № 24 йолча производственни столове заведующена.
Льянова Зарема Зайнудиновнана—Малгобескни районни потребительски общества тина заведующена.
Михинев Юрий Николаевича — Гудермесски торговли тина заведующен.
Скирмунт Иданга Викторовнана — «Старогрознефть» НГДУ ОРС-а тина йоккхагIйолча продавеца.
Умаев Майрбек Лабазаевича — «Грозиефтеорсинтез» объединене ОРС-а тина заведующен.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 4 июль.

Нов. С. Х. КУРКИЕВНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Хьинарг общественни болх барахи КПСС мугIаранца вола 50 шу дизарца дувзаденен Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла Куркиев Хьадийса Солсбика — персональни пенсионера.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 4 июль.

НОВ. В. В. ПОПОВНА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЗАСЛУЖЕННИ МЕХАНИЗАТОР ЯХА СИЙЛЕН ЦIИ ЯЛАРАХ ДОЛА
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума
УКАЗ
Юрта боахама механизаци яра дьакъе доккхий гIулакхаш карагIдуьлараш дуккхача шерашка «Сельхозтехника» системе берката болх барахи Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика заслуженни механизатор яха сийлен цIи лойла нов. Попов Василий Васильевича — «Сельхозтехника» Нохч-Гlалгlай республикански объединене председателе заместителе.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.
г. Грозный.
1978 шу. 4 июль.

КАДРАШ: БАЛХА ТІА ЛЕНИНСКИ СТИЛЬ ДІАЧІОАГІЪЕ

КЪОНАЧА КОММУНИСТАШЦАРА БОЛХ

Вай дегІаенача социализма обществе парте кулгалдара лоарХІам лаккбаІаеро чІоаг-гІа діадех партийни мугІаран даНм чІоаг-Іаар. парте состава динал лаккъяр. КПСС членна цІи а лоарХІам а лаккбар.

Коммунистически идеалашта тешаме хурбголан кагирхоцтен комсомольцаитен ккетам балгара болх бер. Ленина лаккъяр мугІаранча ЦІчоозар Ахриев ПІапура цІерагІча Назрановски «Электроинструмент» завода ерриранча партийни организацелаккар да. Цу балха юкъе шкнаре дакъа лоаг парте, тІема. къаьхгарна ветеранашца — коллективе чІоагІІа сийдеш болчча кхаа.

КПСС XXV съезде яьча Отчетни доклада тІа Л. И. Брежневна делгалдоазар «...Вай ДІаьхьалашкахьа ме болх, парте кьестаду дехкаран доккхагІа ме хуЙ дукхагІа Йоккхо е дехкарийн ваьнвай кхХьаларгІча партийни организацес, ерригача коллективо ТІаийцарий, производстве а общественни вахаре а тешай хьинаг хьагойтарий чоТагІа цун мугІаран кердача нисех ХьалдІаьрА».

Уж указненца, хІаьХа ишта «Парте нах хьанйбар а. КПСС членаЛа кандидатаН баращта ихетам балара а Киргизски партийни организаце беча балхахь боа КПСС ЦК соцамн луьн, завода партийни организаце. партийни мугІаран хьалдизара ше беча балха лаРе.

Парте нах хьанйбар бехкгоХкаме а чоалхане а болх ба. — йоаг завода партбюро секретара Х. М. Месгуева. — Цу гулакха сиХдала мегаргдан. Парте дІаЦа аьКна рекомендаци ялалехьа дина вовза веза новкъост, ха деза нуьхх доаХка дина гІулаЛахкан. цун кхоачамбоаца раш малагІаш да, из юкъеЬова веза общественни балка.

ДегІаьхаРа база Ленина партийни организаце: эзар соВІа саг ва заводе болх бесш, духка ба нарна юкъе школа а профессионально - техническе сиЙ хьаЛашца йьХа кагирхоЙ. Царех дукхаЙбаккаН комсомольцан ба.

Шоай метта дІаоттаргІаа рашта ешстам луча докхка новкъостал ду партийни организацена хьехамчаша. Уж ба шоай гІулакха - опыт йоаа мастерашца коммунисташ: наладчик М. Дзурбеков. тІахьоВжамХо М. Гизатулин, сборщица Н. Казнщева, новкъостАгІ йоаа болхлО А. Имагожев, кхЬбаРаш. Цар кхеБаБ итташ Іалаьмате дика производственнийаьн общественнийаьш. хІаьта царех дикагІбаРаш ленински парте мугІаРашка да а нйбаЬ.

ДухХьал дІадахьа цхьан шера 14 кьона болхло дІаийцаи предприяте партийни организацие ший мугІаРашта юкъе.

ЦаРца на Къахьегама ЦІеро Байраха ордена кавалер йоаа механически цеха шлифовальщикий бригадир ДоГоров АхьмаД. ХІаНа цун бригадА. ВЛКСМ 60 ту йизара сийна ударни вахте а этта, пятилетка кхаа шера план 29 октябре кхоачашце декар ТІаийцаи.

Царна юкъе аа «Знак Почета» орден лелаю № 43 цхьа токарий бригадир Дзармотов Мурса. Коллективе балха вежра из школа йисте ма ваьккинГкъа, кхоачам болаш знанеш а ойла а йоацаш.

— Сона хет, — йоаХ цо. — се дикачА, доттагІий коллективе кхаЬа аьнна. Указаза вайгаВ сона се, производственни балха оЬыл Іоаьлй, бригадир хиннаВ. Из дерригА де са вІаштІехьдаьккхар дукхача даьхье са хьехамча коммунист Дзурбеков Мурса ва. Из ва сона Ленина парте мугІаРашта кхаЬа аьнна. Дадахийтар а. ВорхІ шера ниКъ доккхийн бехкотхамех дехкарашца тІаийцаЙ иттІаРчА пятилетка кхоАлаГІча шера процент лаккъьЬ из, шера тІаийпача декхарех 13,2 процент мара ланхъе еаш ца хиннача. ПланаЛ совГІа арахецна продукцех 72,2 процент ер къаьхьегама овсарле лаккъяр чотаГІа арахецца лаьрхІаДер шера долча социалистически декхарех. ХІаьта ах шера планаЛ совГІа арА мел хиЙца продукци къаьхьегама овсарле лаккъяр чотаГІа арахийца я. ПродуцегА ДІабода мах лохбара задани 116,1 процент кхоачаш а ей производствана я эзар сом пайда баьб.

ДухХьала уж шера ишта къаьхьийга ца Іеш. ДІадахьа шерашка а баШха-дика толамаш доахаш хьеенай завода коллектив. ЦІдухьа кхаь ше ра план хаНал хьАлХа кхоачашьра тІаийца декхараш тІеХкхоачашцеи да. Продукци маьхала яккхар шин шеРен ах шерен план 105,9 процент кхоачашьяй «ХІара баЬХа денна-динала «Знак», «ТІехьабусараш боаЙаш бе болХ» ахача дивизех къаьхьегача завода коллективе цхьАна ца, участок е бригада ЙЙ укхаза тІехьаьосаш.

Арахеца продукци духХаГІа, дикагІа, ДІадодар кІеЗигаГІа долаш хилийтара, къаьхьегама овсарлен производства эффективности айЬаРа, балха ханахи производственни нивалеХ бизза дайда эцара йоаа керда техника, диКагІйЙела технологи, опыт, балха методаш. Ишта къаьхьегар баЬьан долаш уж шера хьалхарча кварТале бан-ха-дика толамаш а доахаш, РСФСР жилищно-коммунальни боаХама МинистерстванА чуйоаГІача ше санна йолча предприятеша юкъе яьржача социалистически яьХе шоллаГІа моттигн ачхан премии яьккхар по. Социалистически яьХа пхе бетта яьча итогех вай республинерта промышленни предприятеШта юкъе яьржача яьХе а шоллаГІа моттиг а хьЖкеш республикански сийлен Улга тІа йиХьай из. ДІаХо йодача хІаНа уж моттигаш кхьАчета ца кхаЙйІара кхы тІа а ший хьинар айдаь кхьаьегаш я за вода коллектиВ.

Цудухьа дог ІІоздоехаш да цо пятилетка кхоалаГІча шера да доаХа кхьаьгама толамаШта кхоачаш. Продукци маьхала якххара ах шера план 102,5 процент кхоачаш а ей, планГІа лаьрхІаЧуЛ соГІа завода ДІаЙ ЛаьхьаЛ ЛаьхьаЛ 31 эзар сома маьХа продукци. Валови продукци арахецара план 104,9 процент ах хьокхамаш а. Къаьхьегама овсарлє лаккъяра план 104,1 процент кхоачаш а ей, соаХа ях уХа хинначуЛ 14,9 процент лаккъьЬ из, шера тІаийпача декхарех 13,2 процент мара ланхъе еаш ца хиннача. ПланаЛ совГІа арахецна продукцех 72,2 процент ер къаьхьегама овсарле лаХхъяра чотаГІа арахецца лаьрхІаДер шера долча социалистически декхарех. ХІаьта ах шера планаЛ совГІа арА мел хиЙца продукци къаьхьегама овсарле лаккъяра чотаГІа арахийца я. ПродуцегА ДІабода мах лохбара задани 116,1 процент кхоачаш а ей производствана я эзар сом пайда баьб.

ДухХьала уж шера ишта къаьхьийга ца Іеш. ДІадахьа шерашка а баШха-дика толамаш доахаш хьеенай завода коллектив. ЦІдухьа кхаь ше ра план хаНал хьАлХа кхоачашьра тІаийца декхараш тІеХкхоачашцеи да. Продукци маьхала яккхар шин шеРен ах шерен план 105,9 процент кхоачашьяй «ХІара баЬХа денна-динала «Знак», «ТІехьабусараш боаЙаш бе болХ» ахача дивизех къаьхьегача завода коллективе цхьАна ца, участок е бригада йЙ укхаза тІехьаьосаш.

Арахеца продукци духХаГІа, дикагІа, ДІадодар кІеЗигаГІа долаш хилийтара, къаьхьегама овсарлен производства эффективности айЬаРа, балха ханахи производственни нивалеХ бизза дайда эцара йоаа керда техника, диКагІйЙела технологи, опыт, балха методаш. Ишта къаьхьегар баЬьан долаш уж шера хьалхарча кварТале бан-ха-дика толамаш а доахаш, РСФСР жилищно-коммунальни боаХама МинистерстванА чуйоаГІача ше санна йолча предприятеша юкъе яьржача социалистически яьХе шоллаГІа моттигн ачхан премии яьккхар по. Социалистически яьХа пхе бетта яьча итогех вай республинерта промышленни предприятеШта юкъе яьржача яьХе а шоллаГІа моттиг а хьЖкеш республикански сийлен Улга тІа йиХьай из. ДІаХо йодача хІаНа уж моттигаш кхьАчета ца кхаЙйІара кхы тІа а ший хьинар айдаь кхьаьегаш я за вода коллектиВ.

Цудухьа дог ІІоздоехаш да цо пятилетка кхоалаГІча шера да доаХа кхьаьгама толамаШта кхоачаш. Продукци маьхала якххара ах шера план 102,5 процент кхоачаш а ей, планГІа лаьрхІаЧуЛ соГІа завода ДІаЙ ЛаьхьаЛ ЛаьхьаЛ 31 эзар сома маьХа продукци. Валови продукци арахецара план 104,9 процент ах хьокхамаш а. Къаьхьегама овсарлє лаккъяра план 104,1 процент кхоачаш а ей, соаХа ях уХа хинначуЛ 14,9 процент лаккъьЬ из, шера тІаийпача декхарех 13,2 процент мара ланхъе еаш ца хиннача. ПланаЛ совГІа арахецна продукцех 72,2 процент ер къаьхьегама овсарле лаХхъяра чотаГІа арахецца лаьрхІаДер шера долча социалистически декхарех. ХІаьта ах шера планаЛ совГІа арА мел хиЙца продукци къаьхьегама овсарле лаккъяра чотаГІа арахийца я. ПродуцегА ДІабода мах лохбара задани 116,1 процент кхоачаш а ей производствана я эзар сом пайда баьб.

ДухХьала уж шера ишта къаьхьийга ца Іеш. ДІадахьа шерашка а баШха-дика толамаш доахаш хьеенай завода коллектив. ЦІдухьа кхаь ше ра план хаНал хьАлХа кхоачашьра тІаийца декхараш тІеХкхоачашцеи да. Продукци маьхала яккхар шин шеРен ах шерен план 105,9 процент кхоачашьяй «ХІара баЬХа денна-динала «Знак», «ТІехьабусараш боаЙаш бе болХ» ахача дивизех къаьхьегача завода коллективе цхьАна ца, участок е бригада йЙ укхаза тІехьаьосаш.

Арахеца продукци духХаГІа, дикагІа, ДІадодар кІеЗигаГІа долаш хилийтара, къаьхьегама овсарлен производства эффективности айЬаРа, балха ханахи производственни нивалеХ бизза дайда эцара йоаа керда техника, диКагІйЙела технологи, опыт, балха методаш. Ишта къаьхьегар баЬьан долаш уж шера хьалхарча кварТале бан-ха-дика толамаш а доахаш, РСФСР жилищно-коммунальни боаХама МинистерстванА чуйоаГІача ше санна йолча предприятеша юкъе яьржача социалистически яьХе шоллаГІа моттигн ачхан премии яьккхар по. Социалистически яьХа пхе бетта яьча итогех вай республинерта промышленни предприятеШта юкъе яьржача яьХе а шоллаГІа моттиг а хьЖкеш республикански сийлен Улга тІа йиХьай из. ДІаХо йодача хІаНа уж моттигаш кхьАчета ца кхаЙйІара кхы тІа а ший хьинар айдаь кхьаьегаш я за вода коллектиВ.

Цудухьа дог ІІоздоехаш да цо пятилетка кхоалаГІча шера да доаХа кхьаьгама толамаШта кхоачаш. Продукци маьхала якххара ах шера план 102,5 процент кхоачаш а ей, планГІа лаьрхІаЧуЛ соГІа завода ДІаЙ ЛаьхьаЛ ЛаьхьаЛ 31 эзар сома маьХа продукци. Валови продукци арахецара план 104,9 процент ах хьокхамаш а. Къаьхьегама овсарлє лаккъяра план 104,1 процент кхоачаш а ей, соаХа ях уХа хинначуЛ 14,9

Мишта кхоачашду тІаийца декхараш

БОЛХ КХЕТАМЦА ВІАШТІЕХЬБАЬККХАБ

Доккхийн бехкотхамех декхараш тІаийцаЙ иттІаРчА пятилетка кхоалаГІча шера процент лаккъьЬ из, шера тІаийпача декхарех 13,2 процент мара ланхъе еаш ца хиннача. ПланаЛ совГІа арахецна продукцех 72,2 процент ер къаьхьегама овсарле лаХхъяра чотаГІа арахецца лаьрхІаДер шера долча социалистически декхарех. ХІаьта ах шера планаЛ совГІа арА мел хиЙца продукци къаьхьегама овсарле лаХхъяра чотаГІа арахийца я. ПродуцегА ДІабода мах лохбара задани 116,1 процент кхоачаш а ей производствана я эзар сом пайда баьб.

ДухХьала уж шера ишта къаьхьийга ца Іеш. ДІадахьа шерашка а баШха-дика толамаш доахаш хьеенай завода коллектив. ЦІдухьа кхаь ше ра план хаНал хьАлХа кхоачашьра тІаийца декхараш тІеХкхоачашцеи да. Продукци маьхала яккхар шин шеРен ах шерен план 105,9 процент кхоачашьяй «ХІара баЬХа денна-динала «Знак», «ТІехьабусараш боаЙаш бе болХ» ахача дивизех къаьхьегача завода коллективе цхьАна ца, участок е бригада йЙ укхаза тІехьаьосаш.

Арахеца продукци духХаГІа, дикагІа, ДІадодар кІеЗигаГІа долаш хилийтара, къаьхьегама овсарлен производства эффективности айЬаРа, балха ханахи производственни нивалеХ бизза дайда эцара йоаа керда техника, диКагІйЙела технологи, опыт, балха методаш. Ишта къаьхьегар баЬьан долаш уж шера хьалхарча кварТале бан-ха-дика толамаш а доахаш, РСФСР жилищно-коммунальни боаХама МинистерстванА чуйоаГІача ше санна йолча предприятеша юкъе яьржача социалистически яьХе шоллаГІа моттигн ачхан премии яьккхар по. Социалистически яьХа пхе бетта яьча итогех вай республинерта промышленни предприятеШта юкъе яьржача яьХе а шоллаГІа моттиг а хьЖкеш республикански сийлен Улга тІа йиХьай из. ДІаХо йодача хІаНа уж моттигаш кхьАчета ца кхаЙйІара кхы тІа а ший хьинар айдаь кхьаьегаш я за вода коллектиВ.

Цудухьа дог ІІоздоехаш да цо пятилетка кхоалаГІча шера да доаХа кхьаьгама толамаШта кхоачаш. Продукци маьхала якххара ах шера план 102,5 процент кхоачаш а ей, планГІа лаьрхІаЧуЛ соГІа завода ДІаЙ ЛаьхьаЛ ЛаьхьаЛ 31 эзар сома маьХа продукци. Валови продукци арахецара план 104,9 процент ах хьокхамаш а. Къаьхьегама овсарлє лаккъяра план 104,1 процент кхоачаш а ей, соаХа ях уХа хинначуЛ 14,9

ЯХЬЕ ХЬАЛХАЛАТТАРАШ

«Терек» яха мебельнийхьун хІаманш ю производственни объединене Ермоловски йиллаьа коллективе толамца кхоачашьяй ах шера планни социалистически денхарашн. Цу коллективна хІара болхло пиший участке дика къаьхьегаш ва.

Хабуев Мовлет — къаьхьегама ветеран. ТІкъаь пхиъ ю совГІа ха я ю ВаьпкахьаР волаш болх бу.

Хьаьнала къаьхьегарах Даьхено совГІаташца дукхаха а белгалвалхьаь а йе. Из хьонйарий ЛаьхьамчА е вокхха доттагІа а ва.

Дадаева Деши — сушильщица. Цун новкъостаца: «Шийна дагадехар хьадергдолаш, хьинар долаш йоІ я.» — оал цох. БархІ шу да ю финалеле болх бу, царех пхе шерга, сушильщица йолаш я из. Уйх Ерриргоэнски Ленински комсомола 60 шу дузача шера къаьста дика болх бу юкъе сомолхьас Дадаевас, ший къаьхьегам цу дезача цІейна хета а беш.

Духьал — болх баь Іаш Деши, цо ший къаьхьгам общественни балхаца цхьана бийза лелабу. Шоай смена групиномсоре я ю.

Кузнецов Александр — токарь. Геттара ЙоаХа ю лаш вера из ДОКе балха. Баьхьа чакхьвалха ЙР школа техническе училищен, бе йоаллар балха хьожаваь направленн. Массаза а чоалхане да кердача меттеЬ болх бе сеЛхоз хиннача дешарХочунна. Александра чІоаГІа гІо дир Абдулаев АхьмаДа. Цо шийна могар дора ЙЬна болхло ший моттиг хьа а лаЦца коллективе ДІаоттийта ГІерташ.

ХІаНа Кузнецов Александр цехе ешстаГІа болча болхлоца цаІ на.

Нуради Исаев — крановщиний комсомольско-нагрнчкой бригада бригадир. Цун коллективн массаза а хьалхарча моттиге хул. Къаьстта дика къаьхьегаш ба ду бригаде Улубаев Хьамзат. Салманов Махьмад, Абдулаев Ваха.

Я. ЦУЕВ.

ПЛАНАШ ЛОХЪЯРАХ ГІУЛАКХ ХУРГДАЦ

Чакхъяьнийай ах пятилетка. Хьалхашца латта декхараш хиналъ хьалхен дизаяь ХІара ЙоаХа ца. «Хара балха», «ТІехьабусараш боаЙаш бе болХ» ахача девизах йола социалистически яьХ кхы а ГІертаГІа йоаГІарийна белгалвоаних из лоарХІаме а Магіалбікнерча Дукдагійолча предприятей коллективаца. Цо дог ІІоздоеЙкъ.

Цхьабакъда, халахете а белгал да дьаькхача далдаш цхьаьна а: из дика сурт толхадеш, цаергара пхе шерга, сушильщица йолаш ю из. Уйх Ерриргоэнски Ленински комсомола 60 шу дузача шера къаьста дика болх бу. Цун новкъостаца: «Шийна дагадехар хьадергдолаш, хьинар долаш йоІ я.» — оал цох. БархІ шу да ю финалеле болх бу, царех пхе шерга, сушильщица йолаш я из. Уйх Ерриргоэнски Ленински комсомола 60 шу дузача шера къаьста дика болх бу юкъе сомолхьас Дадаевас, ший къаьхьегам цу дезача цІейна хета а беш.

Духьал — болх баь Іаш Деши, цо ший къаьхьгам общественни балхаца цхьана бийза лелабу. Шоай смена групиномсоре я ю.

Кузнецов Александр — токарь. Геттара ЙоаХа ю лаш вера из ДОКе балха. Баьхьа чакхьвалха ЙР школа технической училищен, бе йоаллар балха хьожаваь направленн. Массаза а чоалхане да кердача меттеЬ болх бе сеЛхоз хиннача дешарХочунна. Александра чІоаГІа гІо дир Абдулаев АхьмаДа. Цо шийна могар дора ЙЬна болхло ший моттиг хьа а лаЦца коллективе ДІаоттийта ГІерташ.

ХІаНа Кузнецов Александр цехе ешстаГІа болча болхлоца цаІ на.

Нуради Исаев — крановщиний комсомольско-нагрнчкой бригада бригадир. Цун коллективн массаза а хьалхарча моттиге хул. Къаьстта дика къаьхьегаш ба ду бригаде Улубаев Хьамзат. Салманов Махьмад, Абдулаев Ваха.

Я. ЦУЕВ.

Доал ца деш воча хьал тІа я

НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА МАССАЗАРЧА КОМИССЕШКА

КЪАХЬЕГАМХОША САЛАІАА ПАЙДА ЭЦА АЬТТУВ БОЛЧА ІАЛАМАХЬАЛЕХ

Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета Іалам лорадара массазарча комиссе арГІанарча заседане дийцар гоРод Грозне къахьегамхоша салоІаш йола города юхера моттигаш малагІча хьал тІая я уж тоаяра де дезарашца. Комиссе белгалдар хьажа депутатий городскийн районни Советаша, цар исполкомаша, предприятейн учреждениийн кулгалдаран общественнойо даНка а доаХаш кхаьхаш дельга. Дош дийцад городской Совета сессе. Оттаяьй къахьегамхой салаІара материально- техническе балха дегІайоалаяра хьалда йоа мероприятеш. ХІара районна, предприятешта, организацешТеш учрежденешТеш тІачІоаГІьхьй салоІа моттигаш хьуна участкаШ.

Бакъда тІаийца решенеш оттаяь мероприятеш кхоачашъара лоаттабе боаГІа тІаьхьонам лоаттабаш Совета исполкомо, тІабилла болх кхоачабелгаш дехи доаГІача чайпара хьадехаш предприятей организацей, культура учреждениий кулгалхошкара. Из бакъда долаш къахьегамхошца салаІара аьттув болча Іалама хьалех бизза пайда эцаш. Города арахьара салоІа моттигаш малагІйола предприятеннн, предприятей, организацейн учрежденийн яара ец, цу тІа салоІача моттигий доккхагІа дола даНза воча хьал тІа да, уж кийтьяь яц. хІаьта цудухьа къахьегамхой кагнаГахьа мара ахац цига.

Городе культурни салаІара моттиг а йоа дендарийн кхаьжа дика дайдаьнгІаш, цу гІулакха тоъал кийтьяь яц.

Городе кІезига я паркашца, скверашца, бульвараШ, кхийла гаьнаш ягІа моттигаш. Массане а пайда оца гаьнаш ягІа моттигаш сага 4 кв. метр мара кхачалю. ДІаеГІа гаьнаш кхийла хІамаш лораелга во латт. Царна кІезига де дац. тІехьа саг воацаш лелача хьайбанна. ХІаьта цар дай цхьаьхьа а белгхотхамех а оаеш. ДІаеГІача хІамашта лаьйолча хана цІенхаштеш а ца ю цІенош административи эдаНеш хьалъеча хана гаьнаш хІалакьеча ГІишлоцъеча организацеша. бакъда уж юха даййоГІара ТІаьна ца.

Доал ца деш воча хьал тІа я

паркоВи моттигашка йоаГІаш йола порядок оттаяра, хьуи массив шерьяра мероприятеш оттас еш.

Халхьа депутатий городскойн Ленински райсоветен исполкомаша йъоастаде деза уж шера Черваленски водохранилищах къахьегамхошца салаІара пайда эцара дош. «Грознефть», «Грознефтеорсгинтез» яхача производственни объединенешкара хьадеха деза шоаш ДІадоладь балхаш чаьхдохилра.

Ленински райсовета исполкома могадаьд района хьалъоастьаьча петропавловски сунженскин хьунех города а микрорайонийн а къахьегамхошца гаргарча хана салаІара пайда эцаргболаш дола доН къоастаде, хІаьта Заводской райсовета исполкома—деидрарийн тоаяра-хоъьяра де дезар а дьь цига къахьегамзой ахара хьаьаш чьаьхоолла.

Советийн исполкомаша чІоаГІа ньовсам лоаттабе беза тІехьа да воацаш лелача хьайбанна гаьнаш хІалаш ца ййтара, хьаьбаш тІехьа саг коно яха бехи а беш.

Массазарча комиссе республика Министрий Советага дехар дьь Джалка, Шолжа, Черви, Белка яхача хиштта юхерча хьунашка города юхера Іалам парк яра дош кьоастадар; парка территоре тІа ьыхийн оалазаращ доаДеГІа техна а Іалам лорадара, хиин Іаламн бІехдергдоаца, фаунен хьунагІа баьцоеГІаш города кхийола мероприятеш чаьхъяха аьнна. Цунна лаьрхІа пайда эца беза бесеДе, денцех, гойтара агитацех, кенайоазонах, радиох, телевиденех. Джалка яха хий город Аргуна промышленни предприятеша бІехдергдоаца гІулакхаш де деза.

Городской Совета исполкомо, гІулакх доаГІача районни Совета исполкомашца паркови территоре хьаьеа спортивни площадкаш, доГІа дийлаяча кІалъотта моттигаш, доаш доаГІа ДІатІаьсорин ГІашлой лаьмнашкахьа тоъ-де а кердадардаш дехна а, мугъача деношка хан-ханнаХьа автобус лелаГІа Іалаше деза, салоІача моттигашца доаГІаш дола культурно-бытовой хьалхашца дезаа.

ХІАНА ІАШАРГІЕХАЧА

Среднеазиатски энергосистеме хІаРане 300 эзар киловатт луш тоХ ГІу станце вохрІ йоаю. БархІаГІа ер болх ГІе йолаЬча ГРЭСа мощность 2400 эзар киловаттаа - нкочаргьЬ.

СУРТА ТІА: барХІаГІаЬча агрегата ротора монтаж ечА.

А. ГОРОКРИКА сурт.

ТАСС фотохроника.

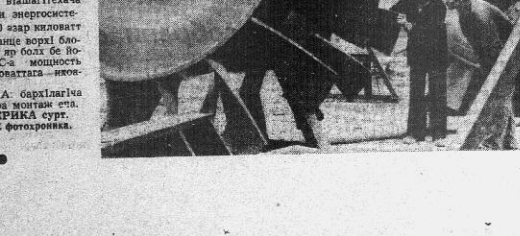

УЗЪЕКСКИ ССР. Хьинаре къахьегаш да Юкъерча Азе йоккхагІьарех йолча тепловой станце — Сырдарьинскин ГРЭСА бархІаГІаЬча энергоблок ешстам болча ГІишлонхой. Цар доп деннад плаваГІа 22 декабре лаьрхІа хиннаьа объект — 7 ноябре болх бе йолаЬнийта. ХьаьгаргІатарадерд елча яьнийй монтажни площадка ГІа оатхалаЬн ушлаЬн вІашаГІийохкаш цаГІ.

ХІана вІашаГІехача Среднеазиатски энергосистеме хІаРане 300 эзар киловатт луш тоХ ГІу станце вохрІ йоаю. БархІаГІа ер болх ГІе йолаЬча ГРЭСа мощность 2400 эзар киловаттаа - нкочаргьЬ.

СУРТА ТІА: барХІаГІаЬча агрегата ротора монтаж ечА.

А. ГОРОКРИКА сурт.

ТАСС фотохроника.

Советски демократи

СОЮЗНИ РЕСПУБЛИКАЙ КЕРДА КОНСТИТУЦЕШ

Духха ха йоаҡашш чаҡдаьлнад союзни республикай керда конституцеш тІаьйнелла. Из советски конституциони боьҡъо дегІаьхаьра керда поархІаме этап, нарара республикаьнсан заьнаш арахецлира діаҳо эрдаьдьыкха тоадара кІийле я.

Советски конституциони боьҡъо лаг берригача мехка долча Керттерча Законаш союзни автономни республикай конституциеш. Доьхха хІийн ловдаг ха. ХІара да хІара республика ший Керттера Закон хиларг из цо ше оттадеш хиларг, ерриксонзни боарме цьаьнна метте тІоагІадайта а да дезаш. Эгара хьалха цо тешал ду цуо халкъ йиэна суверенитет йоаш хиларг.

Союзни республикай конституцеш тІа хІара анализ йьй тІехьаьрча нитш шеراца хиннча хуьшашш та. СССР-ен социализма кІуьйна мехкийн паччаьхьалкх ешаьра опыт тешаг. Цар мехта а лоаттаг ҡхоллама наькьаьца діаҳо дегІа а йоалаю В. И. Ленина оттаьл социалистически пайдаьчча моотт-ца йоаҡашш, діа а язьюу, дегІа а йоалаю хана тохкамах чаҡъьяьна положениеш.

1977 шерара СССР Конституци оттадар советски общество дегІаьнсача социализма хана чу йларо діаьхьарал. Цунах ду. Цунах доаллаш да ерригача пхийтт а союзни республикай конституцеш кердаьхана йоаҡашш. Керттерча Законий проекташ, вай мехка ешаьна оттача порядкаьх хьежиэ, кепайоьнзи тІа аьра а ешаьна тІрамдаьнаьшш ешаьдар. Республикашна бахача наьха цу тайшара торо хилар конституце проект масе дегІоарьхьара, партІаьта, тІІаьлхьара а ювца, паччаьхьалкхен аьхара кьамий белгалонашш моттигашкара эрганаьнаьнна тереалье а эьнна тІа ДІаьзе я.

Союзни республикай кердаьна конституцей доаріаьме белгалоо я дІкна ха йоалаш тІаьйнелла СССР Конституцеьара цар принципаьлыьн уьтановкаш я ю аьтта йьй. Из ешаьдеш да, тІехьаьрьяраш юьжарсоюзни Конституцеьа хьежна хилар а, цар дукхха раьделаш, коррективаьш цуо ешаьнна цуо раьш санна хиларг а.

Цунца цхьаьна союзни республикай конституцеьа тІа а йоаҡашш ешаьнна ешаьнна ешаьнна Конституце положениеш. Цунах, СССР Керттерча Законе оттаьнна союзни республикай Іаьдалеп доаллаьрен органаш хьаьрен цар балхен юьжара поиндалаш. ХІаьта а республикай конституциеш тІа. Дукха шеراца белгалоьлг компетенце боарам, дикагІа нъоьстаьеш регламентирдаьнна йоаҡ Паччаьхьалкх Советий, цар Президиумий, иштта республикай Министрий Советий балха порядокна формаьнна Республикан Керттера Законаш тІа ликка дукхагІа керкам тІаьбахІитаьл Іаьдалеп доал дарен моттигашкарга эрганаьнаьнна Хьаьна нъоьстаьеш иштта СССР Конституцеьа проект дерригача халкъо юьнда хана тайна дукхха предложениеш. Масала, Іаьдалеп моттигашкарчаьнна Советий сессеш чаьхьаьра ханаш, Советий массаьрча комиссей декларацийн паччаьхьалкхен органашшен общественни организацийн цаьнгІа хІара деза тІулаькъаш.

Цу е ворх союзни республикан Іаьдала лаьхьарга оргинаьнна Масала, Назаьрчо, Совета Президиумна компетенцеьча деша. Къоастам бича, паччаьхьалкхен Іаьдалца цу органов хоадап решуйна Лаьхьхьарга Совета депутаташ харжа ха, гулъю цун сессеш, заьнашш доаҡх, моттигашкарча Советий балхан хиллалца, дуьнен халкъашца юьжарча договораш ратификацийн денонсацийн ю, заьнашш арадахара хуьшашш ду, хьа а ю діа а йоах министерстваьшш госкомитеташ, союзни республикагга кхоачаш дола дуьнна кхыдола дешаш кьесаду.

Аьлаьнна, а цо киннача бесса кхотаденна да хІанз СССР дахка доккхий а кагІа а хьаьмаш. Халкъий доттагІаьлла кІийле я кьаьхьаьматтаьнна, ешаьна-политически цхьаьгІо. ЦІоагІаьлш латта кьамаш йьаш гаргахьара процесс лелаьнна а советски общественни мехара ерригача сферашна. Цудухьа да республикай дерригача Керттерча Законий Іоьхьара йоаҡ поьлонаш. Из белгалдаьхьхача тайпара, республикай конституцеьа хьаьнна ю. ХІаьо дикна дукхагІа хиларг. Из кхетадуьлуш а да. Цоаҡ принципиальни нормашна диллаьнна республикайн конституцеьі цоайла а СССР Конституцеьа а йаьш кийлуш доагаьрчи хиларг. Цунах дукхача дакъе цу эргалоьнашкара хьайоаҡІаьш я РСФСР Конституце структура а. Документе чулоаг автономни республикашта, автономни областашта, автономни округашта хетадьлаьрхьіа дола коргоьн. Иштта

ЦІАККХА А ДИЦЛУРГДОАЦА ДИ

Хіанн『дідаха піаьраска ди... Яяхларіа сатьат доладенна хв. Хоза, ійайтх ахкнарна сайре. Нурадилов Ханпаший цІеранІча театра іоххе каст-каста суц легковой машинаш. Царна чура арабуьл дожхка той доґна бо-ваш санна хозен дикеи кийчбенна боа бокхка а іаьмнга а нах. ДуккагІаарна бе доахкаш зизаш да, гІозььнна елаш я іІаранеють, гІадбахарца майбаь болжхкаш бе гІІа. Дожхкача цІеІаю гІоздьхйд цар дегаш. Ленинградскі театран, музыкан, кинематографен паччаьхьалкхен институт чакх а яьккха цІенача гІаллгІай театральн студеца віаштІахета гуллуш бар ух нах.

Сайре хьаеллац республика культура министра Р. А. Сайхонов аьлар:

— Тахан Іаьлымте дожхха цІей да вай цІагІа. Пхи цу хьалхагІа Ленинграде дешь яьккіта гІаллгІай хьаман театральн студи институт а яьккха цІаенай. Цо хьаделларгда эгІара хьалхара гІаллгІай хьаман профессиональн театр. Хаинчуп піехьагІа гІаллгІай зритель лаДугІаш хургеа сцена тІара хьабуьцца ший хьаман меттага.

Цул тІехьагІа цо дош делар Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета председателеа заместителеа С. В. Синельникоена. Коммунистическен партте, Советсен паччаьхьалкхен новкъостагІа хьалхкіна, советсен хьаманта юкъе ший нних ъьаг а лаьцца дика толамаш лоахаш хьинарг хьаьхьаг боаьхкеча республика хьаьхьгамхоеч, нохчийн гІаллгІайн хьаманй культурах, искусствах лаьца хьаманй а дан, цо дахьхьала бийцар СССР-а хоалха артистс Меркурьев Василий Васильевича хьийхарш.

Б. Л. Муравьева, институтан проректоро, аьлар.

— Хьаьсарга новкъостий, гІадвахарца тахан аз дІехьайхьаду республика тхо доґна дешь бахкийта кагирхой тІехдика институт чакх а яьккха театра а кино а артист яха спеціальность а йолаш шеннгаьа бийрзаб. Ленинграде Моховая я-ф улица тІа латтача шийй хьаьсарча цІагІа — институте, цІаккха а дицлургдаш шо. Искусствада бувзаберна нних дахьхьаьл хилба шун!

Дег тІаьра доагІаьча дІайхьаьча дешашца дадхьаьла бийцар хьаьна артисташ комсомола обкома секретаре С. Егорова, Нурадилов Ханпаший цІеранІча театра керттерча режиссера, К. С. Станиславскен цІеранІча РСФСР паччаьхьалкхен преме лауреата, Нохч-ГІалгІай ВТО отделенен председателеа Хакишев Руслана, Кьилбаседа ХІирий хьалха артиста, К. С. Станиславскен цІеранІча РСФСР паччаьхьалкхен преме лауреата Хаджиев МахьмадгІене, гІоьнгІ.

Республика театральн искусства кадрашца кийчьечеи кхетам лучеи доккхий толамаш дехарех Нохч-ГІалгІай АССР Министерствоеча, Совета Президиумеча Сийлен грамоташ Ленинградскен театрен, музыкан, кинематографен паччаьхьалкхен института ректора Н. М. Волынкинна, цу института проректора Б. Л. Муравьевна, профессора, драматическен искусства факультета декана А. А. Музиле, декана заместителеа И. Е. Жилина дІаелар С. А. Сайхонова. Цу института бокхкъаІа болча преподавателашца И. В. Мейерхольда, Л. В. Честнокованан цо дІаделар Нохч-ГІалгІай АССР заслуженни артиста дІаелаш а.

Институт чакхъььяькха БаьннаРашца дипломаш наьхьа тІа йоахкаеш заказаш дІаелар Б. Л. Муравьева. Выпускникий цІеранІча хьаьмаЛ дар тІехдика дешшо институт чакхъьяькхеча Костоева Марььма аьлар:

— Хьаьсарга новкъостий, чот-ге доацаш гІаддахаза тхо институт чакх а яьккха вай хьаьсарча республике юхе цІадийрза. ГІаллгІай хьаман историе эгІара хьалхара профессиональн театр хьаделла ноаз тхоа ахкарах масседоча хьаьнгІ культурен искусствоа дегІаькъулара йоахло оча хьаьсарча партена, советсен паччаьхьалкхена дег тІара баркал хилдеІ баркал хилда шоай хьинар ххо ца деш Дьахен хьаьлала тІехье болаш. Театр а искусства а езаш, цунна мотІаьхьа долеш тхо хьалкхедьеьчх тхе хьехархошца.

Сайре чакхйоалаш кьонача артисташца дожхка концерт оттедир.

Бен АБАДИЕВ.

СУРТАШ ТІА: 1) Л. Б. Муравьева, И. В. Мейерхольд, Л. В. Честнокованн.

2) Л. Б. Муравьев воалл выпускникна диплом дІелуш.

3) «Слуга двух господ» яхача спектакла тІара сценна. Дакъаловацараш Р. Наурбиеви, И. Бековн.

4) «Борда» яха этюд. Дакъаловацараш: Х. Тхостов, К. Аушев, М. Евлоева, Р. Солтамакова.

В. ЕЛИЗАРОВА сурташ.

Доаэол дехьара

ТАХАН~МНР ХАЛКЪА ЦІЕЙ~ХАЛКЪА РЕВОЛЮЦІ ДИ

Халкъа Монголе кхалнах

1921 шера Монголе хилар антифеодальн, антиимпериалистическен революци. 1921 шера 11 июле Урге (хІаьна Улан-Батор) дІакхайкадир Халкъа хьаьвзинарг хьаьвзинарг бедахар. Монгольски халкъа — революционни парте кулгаллу халкъ, Советски Союзо ду вошала тІехьара гІо ларде а луьщаш, социализм хьалъе доладелар. Социализм хьалъеча лоалаш мотІаьвалькхача монгольскі эгІаьрсаш лоацача даьхьах а моттигех а душ лохерча матерналга тІа.

МНР граждански авиаце Керттерча управленене «Миат» коллективо дег тІара даьхьала бийцар АН-24 самолета шоллагІчча пилота Тумэнжаргалын Содномын бахкина гІолам — фегарча трассашка миллион километр нИкъ баьб ду денал доґна кхаьдеш. Цу событе хьаьгІа тІехьалду социализма монгольскен обществе кхалсаг гІулакхан овлангара хийца хьалара, политическен, экономическе, общественнен вахарехергачча областашца маІача саса нийсса боьхьонаш цунга кхачийта хилара.

Бовзарийнаш хуьнбаенна хьалхьа Іаьдал латтача шерашка кхалнах шоаш я. Знанеш, марксистско ленинскен мировоззрени кара а ергазь, де лаьрхІар кхоачашдеча бустам боаьщаш хьинарг?Іа, айхьаьгІа тІаьортаргІа ба уж хІаьа. Цунна доала гуччара масал да — Т. Сумгіона жаргІаьлнна. Сигале лаг а еха (сеина сина мерзлуш хиная Попович Маринай масал), ше деша яІаш а, фармацевтическен фабрике болх беш болаш а цхьан саьхьта диндалийтаьнан тиІбаш дагалаттар. Дагалаттар кхоачаш хила доладелар аменеен знаценен гІоина йолча, ший мучьаІІарца общественнен клубе. ЮІо Іомаййоа фегаа лелаца теоли, парашютаца чухчувсаьоча, тІехьхьара а, ГІоттаййр ЯК-18. Цхьаьна-ца, дерригача предметаша цуьн отметкаш сов дика йоллашехьа, цхьаьккхе а лоархІаваьнаг ІоІ гоаьхьенен аьчаце эцІаьве дІаьаца. Амма Т. Сумюг на йланрах, министра кхаьчар из. Цо боьхьо елан АН-2 тІаьхь. Цо болх беш ше ту совєтча хьаьна из хиннай даьхьен массе а мИнИнге. ДІа-юха бигаб иттаьн эзарашца пассажиращ. Цаьна Т. Сумгіона капитан (МНР летчикашта тІема эзаненгІ), хьаьл бера пана — дага а АН-24 экипажна командир хила.

Монголе хьаьлаьхьа мучьаІІа сигале хиння Іаш. Регулярнийе бахьаш нахах 51 тоннеш Іаьдовашца болча парех общества хІама хьалу хьінаре низ хиннаб. Халкъа Іаьдало, кхаьнаька бохьонаш маІача наьха яраьшта нийсса хилар даьхьайадийца Іеш, цар деша, болх бе, монгольскі хьаьлаьх ба: дипломеха экономина, культура, общественни вахар дегІаьладеча даьхьа лаца торо хилийтарча мел эшар Іалаппадьд.

Халкъа образованен унахцІено лорарнен сфере керттера моттиг лоацаргаш монгольскі хьаьлаьх ба: дипломаш доча лорехи хьаьхьаехоеи аьанел совгІаьбаьш уж ба. Геттара сиха дегІаьдоагІа цар дуьхьал гІма болхлоцуна юкъе. Берригача мехка йовз медицинскін Іалмай доктора Н. Инчиноро, ворта боьхана Іилмай доктора Р. Пэрэндулам, МНР экономинен культурен дегІаькъуаЛача Іаьлымте доаькха даьгІа лоаьна даьгІа хьаьлаьх-Іилмашкі цІеранІ. Доккха да Монголе мехкарашца паччаьхьалкхенна доал дечІа, мехка общественно-политическі вахаре лоаца даьхьа. Сийлахьоккхача халкъа Хуразза берригача депутатех мучьаІІа ахкача даьхьа ІаьгІаргаьбаьш ахаьлаьс ба.

Халкъа Іаьдал латтача шерашка социальн вахаре хиння хьаьвзинарг дуьхьала даьхье паччаьхьалкхенна ноаьнойн берийн еча йоаьхоонна дуьхьаьлена да. Мехка хьаьйаьг мах боацаш хьалийцаьнаш медицинскін гІо дечІа. ноаноштен бераштен лаьрхІаЧа дарбан - профилактическе учреждений шерара сеть. Ноаной хила безаранта бер далехьа а, даьчул тІехьаГІа а отпускаш тел, шоай деррига алсаьнна а доладеш, дуьхьа берашн даранта —ахчан пособеш. Уьх шера планагІа лаьрхІа да деша даха ха йоаьчча берий ю учредительнаеча моттигаш 4,2 процент. ЭсаьмІ.ахьнаьх. Ноаьчча дешашца аьчча — дІаьхо хьоргІа Монголе экономинеч, культурин, общественнен вахаре кхалнаьца дІаьхо а шерра даьхьа лацара эша эгІара, дикагІдола хьалаш хьадар.

А. ШАПАВАЛОВ, ТАСС корреспондент.

КХАЧА ЧАМ БОЛАШ КИЙЧБУ

Цхьоалагіча микрорайонерча № 6 йолча кафен «Лилия» яха ресторанаца, ІІ Всесоюзни социалистическі яьхьа доккхий декхарашц, тІехдика уьх кхоачаш а ду. Иштта, соаьха товарооборота план хьоаьвзинарг йир 113,5 процент, продукци арахецнара — 115 процент.

Дідаьхача шера хьалхарча квартале дьалкача толамех кафе коллективна тІаийду социалистическі яьхьа доккхий декхарашц, тІехдика уьх кхоачаш а ду. Иштта, соаьха товарооборота план хьоаьвзинарг йир 113,5 процент, продукци арахецнара — 115 процент.

Дідаьхача шера хьалхарча квартале дьалкача толамех кафе коллективна тІаийду Советерча общественни кхачан управленеен потребкооперацен гостороговлен болхлой профессиональн союзе ворта кара тела ЦІе байрахьн ахчан премии. ХІаьла юхеййаьча кхаьз квартале даьхьачо толамех царна лелар РСФСР-ан торговле Министерствен профсоюза ЦК-ан кагара нара тела ЦІе байрахьн ахчан хьалхара премии.

Сийлахьоккхача Октябрь 60 ду дизара цІей дездеча хана пятилетка хьалхарча шин шера планг 1977 шера 25 сентябре кхоачашьхьа хилара кафе коллективна слар НГІАССР Министрий Советерча общественни кхачан управленене Юбилейнн знаки 1000 сом ахчин премии.

Уьх шера хьалхарча квартала социалистическіна яьхьа итогеч кафе коллективна еиний НГІАССР Министрий Совєтеи облсовпрофен карара кара тела ЦІе байрахьн ахчан хьалхара премии.

Ах шера продукци арахецнара план коллективно кхоачашьлЙ 19 июне, товарооборота план — 24 июне, плаьл совгІа продукци йоккхаьр 20 ворт сом пайда а баьб.

Коллективна болх дика яІаштІехьбаккха хоьш ва чаьв директор А. Д. Дейгов. ЦІеІаьгІа пятилетка план хаьнл хьалха кхоачашьтарах цунна еннай «Советски торговле отличник» яха ворт цул соаьгІа, цунга я 1976-ча 1977-чеи дІаьхьарашца «Социалистически яьхьа котвашкар» яха ши знак.

Иштта дика болх дІабаьлеи тІехдика толамаш доахаш из лелабен коллективна яІаштІехьоаьл болхлоцуна юкъе социалистическі яьхьа шера йоаьрзаьрца, шоай болх дукка безаш, шоашта хьалхаьнна латта декхарашца дика доваьш хьинарг хьаьнгІаш ду коллективна хІара болх хиларах.

Яьхье баьнинарца юкъе хьалха латташ хьаьбоаГІа «РСФСР торговле Министерствен профсоюзе ЦК-ан» яха диплом денна повар Т. Батаева, А. Уськова, кухнера болхло М. Измайлова, мороженеен йоаьшш бола З. Маршан, III. Закаева, Н. Вальнчикова, В. Миносянц, хьаьбаРаш.

— Тха коллектив дага я, — йоах кафе директора А. Дейгеена, — массаДолча хьокхамех ятилетка хьалхарча кхаьх шера план СССР верен Конституци тІаийца цу доалача дийнаьха кхоачашьх.

Ф. МАЯКОВСКИН.

НИКЪ ДИКЕИ ТОЛАМАШ ДУХХЕИ ХИЛДА ШУН!

Нохч-ГІалгІайчен студентий гІишлоьлча отрядаца уьх шераца шоай болх ДІабоалабара хетаьь митинг хилар дуьхьа ха йоацаш В. И. Ленина цІеранІча майдан тІа. Цу митингехе комсомола обкома рапорт дІаЛуш областной ССО штаба кулгалхочо Мурдалов Саийда аьлар:

— Уьх шера ССО кхаьхьаташ хургеа 2680 ча. Цар даьхьа доаьнарца шоашта юкъе 63 линейни отряд чуйоаГІаеча гІишлоьл хьалъечеи юртбоаханен кхаьхьагаш хургйолча отрядашца. Кхоастадаь даьннад уьв отрядаш ГІаьздаш болча боахамашцара гІулаьхьан а.

Итт отряд ГІюртьа Карельскін АССР-е кхаьхьета. Цигаца цар болх бе беза 700 зоар сомал кІезнигаГІа боацаш мах болаш йоха объекташ хьалтеен. 20 отряд хургеа Нохч-ГІалгІай халкъа боахамца объекташ хьалъеш. 1 млн. 200 зоар сома мах болаш долаш тайп-тайпара гІишлоьл хьалтеерн монтажнин балхаш дерда цар. 43 йолча отрядий бІухой хургеа сомаш бАьдадаранш чуоацаш сорхоий а колхозий а кхаьнна кхаьхьагаш. 4 млн. ахчи мах болаш йола юртбоахамца продукци гуттьа а Іаьдала ДІачулла а еза цар. Вай республике эгІара хьалха Серноводскі юртбоСахама техникуме йІаьшГІаьелгІай 30 сагах латта техникумготорий отрид. Иза ОГІ-ера хургеа Удмуртскі АССР кхаьхьагаш. Кхоалагіча кхаьхьегама семестрга кийГІаьлуш комсомола комитетаеи кийчон штабашеи дикка кхаьхийгар йдейно-политическіна, организационни, культурно-массовни болх дика лелаьдергІолаш йІаьшГІаьелгІаьш хьоаьвзинарг ІІ Дерригуенен студентийн кагирхойн фестивала хетадь геттара чІоаГІа кхаьхьегама толамаш доахаш дІадахьа 20 июла дІа. Цу дийнахьа баь пайда фестивала фонда ДІалургболаш ба.

ССО кхоалагІа кхаьгІагама семестр даьхьала ювцаш, царна хьалхашна латта декхарашца тІехдика вІаштІехьдаха хиз хилда йаьш ловцаш болхо кхаьмаьлаш дир ССО республикансКи оперативни группа — председателеа, НГІАССР Министрий Совєтеи заместителеа Т. М. Дидгонова. ССО болама ветерана гроснення мехнДаьхта института аспирантА Р. Гаьрова. Хьалшаца дагатадекхарашца тІехдика кхоачашде студентий отрядаца буьш болаш дуьхьа дІабийцаш коопоративни техникумеи ССО оператор-78» яхача студентий отряда бІухочо Лолохоев Сулейманна.

Митинг чакхйоалаш ССО даьхьашцца В. И. Ленина памятника хьалхашка зизаш дехкар.

А. БЕК.

СУРТА ТІА: студентий отрядаш.

В. ЕЛИЗАРОВА сурташ.

Редакторе зам. М. М. ХАМХОЕВ.

ГРОЗНЕНСКІ ГОРОДСКОЙ № 9 ЙОЛЧА ЮЬЬЕРЧА ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ТЕХНИЧЕСКИ ЧУЧИЛИЩЕ ДЕША ХЬЕХ ШО УЖХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕХ:

1. Столяр-паркетчик (гІишлоьнЬер) — дешара ха 3 шу;
2. Столяр (художественни мебель ер) — дешара ха 3 шу;
3. Маляр-гІишлоьнХо (художественни отделка ер)— дешара ха 3 шу;
4. Болатен аьшкабетенен конструкцешта монтаж еш вола каменщик-монтажник — дешара ха 3 шу;
5. Слесарь-сантехник — дешара ха 3 шу;
6. Облицовщик-плиточник — дешара ха 3 шу.

Чучилище ДІаийбу бархІ класс образованин йола кагирхой. Чучилище чакхъьяькхкхарта йаьлу юкъера образованин яккхарен профессеГІа разряд ларен хьаьхьаьхьара диплом.

Техникен чучилина программагІа 10 класс образовани йола кагий нахи мехкарийн дІаме ер говзалаш Іомзаргйолаш:

1. Болатен аьшкабетенен конструкцешта монтаж еш вола каменщик-монтажник — дешара ха 3 шу;
2. Юртаьшца гІишлоьл ю мастер — дешара ха 1 шу.

Чучилище кийчбу СССР Министрестен Нохч-ГІалгІай гІишлоьл управленене предприяттеча лаьрхІа квалифицированни специалисташ.

Чучилище деша ДІаийбу 15 шу даьнненн боккхаГІа болен кагий нахи мехкарийн, хІаьта йиттта демобилизованни бІухойн.

ГПТУ дешархой ІалаПбу мах боацаш яхачанна. обмундированеца, учебникашца, хоьмаьлгІа общежитеца, городской транспортаца лелара льготаш тел. Техника деша чучилище чакхъьяькхкхарш дІаха деша лаьтеренен юкъерчен дешара заведеннийн тьежабу.

Чучилище болх бен я кружокаш, техникеческі творчестве, художественнойта, духовойн эстрадни оркестрай, спорта деррігача тайпаех спортивни секціеш.

Техникеч-чучилища программагІа дешаш барашта 30 сом стипендиаш тел.

Демобилизованни барашта — 76 сом.

Производственни практика йолча хана деррігача дешархошца лар дахьхкхача ахчах 33 процент шоашта ДІател.

Деша чучилище ДІаотташ ДІатулада деза документаш:

1. Директора цІерагІа яьхь заявленеи;
2. Вах ха тайбина тела (е паспорт);
3. Дийца хилара документ;
4. Вахача моттигера йьккха деррігача дезал тІебоьл справки:
5. Яьх фотокарточка (3 х 4).

ЗАНЯТЕШ ЙОЛАЛУ І СЕНТЯБРЕ.

Чучилища адрес: 364051, г. Грозный, Индустриальни ул. 4. Телефонаш: 2-15-31; 2-46-38.

ТЕЛЕВИДЕНИ

11 июль

І ПРОГРАММА

8.00 — «Хаз». Информационни программа. 8.35 — Іуйраьлара гимнастика. 8.55 — «Сийна Ніна». НенаьнгІ мультипликационни фильм. 9.20 — Ф. А. Рянскі-Корсакова «Майскі бийса» яха фильм-опера. 14.30 — «Іилмаш - популярни фильмий программа. 15.05 — «Таьлаьнскін экспериментГІ. Таьлаьнскін цІенош деча комбинате бригадин подряд юкъеІоьлаьнгІ лаьна. 15.35 — Якутскін АССР заслуженни артиста Кола Бельды ДІаоьла советска композиторгІ ненаьнгІ. 15.55 — «Бомььина бола кІаьнтІе». 16.40 — Берашта лаьрхІа фильм. «Брасконьерн луьмш нарвашца». 17.55 — Телевизионни художественни фильм. 18.00 — Керлдазаран. 18.15 — «Дерригга ха лов». Киноочерка. 18.25 — «Лаьнна яхьаьлаьн». 18.55 — Спортивни обозрени. 19.10 — «Саги заГонин». Передача ДІаьлу профессора А. А. Бусыгинах. 19.40 — Дуьхьаьнна аьрана тІа. «Шаьрачо яоа хьайна дуІа» яха художественни фильм (Монголийнен). 21.00 — «Хаз». Информационни программа. 21.30 — Телевизионни программа. Беседа (гІаьлгІай мотІаьа). 22.40 — В. А. Моцарта 29-гІа симфонеен ІалаоьсІ Польски камерни оркестро. Дирижер — Е. Максимюк. Чакхъьяькха — кердадаран.

ІІ ПРОГРАММА

16.00 — «Магистраьла лостамгІаьр». Іилмаш - популярни фильм. 16.15 — «Нохч - ГІалгІайчу гІоьнда». Информационни программа (эрсий, гІаьлгІай мотІаьа). 18.35 — «Дуьнен мехкашца юкъера хьаьл» (гІаьлгІай мотІаьа). 18.50 — «Йагаьла санна доттагІа тешаме ненаьнгІ». Іилмаш - популярни фильм. (ненаьнгІ мотІаьа). 19.10 — КПСС ЦК ваьнгІ ваьнгІ (1978 ш.). Пленума решенешеннаш — вахаре! «Хаз» ше лаьрхІар дех». Рейд. 19.25 — «Симферопольскі ненаьнгІ». Телевизионни фильм. 19.35 — «Михаил Симонов» телевизионни фильм.

12 июль

І ПРОГРАММА

8.00 — «Хаз». Информационни программа. 8.35 — Іуйраьлара гимнастика. 8.55 — «Бокъьоина бола кІаьнтІе». 9.10 — «Шаьлаьра дуІа». Художественни фильм (Монголийнен). 11.00 — «Гуьллар — теша хала лаьр». Передача ДІаьлу профессора С. П. Ивановах. 11.30 — «Шаьлаьра — хьа сийлен». Документальни фильмий программа. 15.30 — «Зе Межелайтис. поэзи». 16.00 — «Красный Восток» яха Зарайскі ХІаьдаьн ду фабрика». Художественни документальни бола очерк. 16.50 — «СССР-ехьаьнгІ ашдурнин ваьнгІаьнгІ». 17.00 — «Йаьрдотеемин-78» яха выставкеран репортаж. 17.30 — «Зурмачин, начала пол». 18.00 — «Сатин бола ваьн ваьнгІ телевизионни документальни фильма премьера. 20.05 — «Спортлото» тІа ваьнгІ. 20.15 — «Вай ловлаьхьо яьлаьн телевизионни документальни фильма премьера. 21.30 — «Йаьрдотеемин-78» яха Телевизионни документальни фильм. 21.50 — П. И. Чайковскі «ІеранІча VI ГІ» ДІаьлаьнгІ. НенаьнгІ ха юкъера конкурса лауреатий концерт. Чакхъьяькха — кердадаран.

ІІ ПРОГРАММА

18.00 — «Ілат чаьрзан тІа». Документальни фильм. 18.15 — «Ноаг - ГІалгІайчу гІоьнда». Информационни программа (эрсий, ненаьнгІ, мотІаьа). 18.35 — «Йаьрдотеемин-78» яха фильм-опера. 19.35 — «Сийна Ніна». НенаьнгІ мультипликационни фильм. 19.50 — «Ілмаш - популярни фильмий программа. 20.25 — «Ілмаш - популярни фильм. 19.45 — «Серноводскін юртбоаханна...». 19.55 — Л. Н. Толстой ваьн 150 ваьнгІ ха. НенаьнгІ «Великій облічитІа» яха документальни фильм.

РАДИО

11 июль

8.30 — КПСС ЦК ваьнгІ Пленума решенешта жоп луьр. 7.10— РеспубликаьнгІ ралечІ обзор. 7.25 — Ашарах. 8.25 — Хоамашн. 8.35 — Ашарах (ГІаьлгІай мотІаьа). 8.45 — Б. О. Кашкелна Іилмаш педагогическі балхаьх бола беседа (ненаьнгІ мотІаьа). 9.15 — «Тха поэт» (эрсий мотІаьа). 9.30 — ГІаьлгІай ашарах (ненаьнгІ мотІаьа). 17.05 — «Комментаьн хьаьчча. Советашца дар ловрхІамех». Беседа (гІаьлгІай мотІаьа). 17.15 — «Проиисходит резервах. Уж мишта юкъеьхьаьл». Малгобекскі УБР-на передача (ненаьнгІ мотІаьа). 17.30 — «Ілат хьокъача хьаьхьаьлаттаьрашта доаьн конкурс» (гІаьлгІай мотІаьа). 18.00— Керда тоопаш «Іерсий, ненаьнгІ, гІаьлгІай мотІаьа). 18.30 — «Сайрийнера Грозный» (горсете гІаьлаь). 18.30 — Ашарах (гІаьлгІай мотІаьа).

Тахан республике гІоьлаьн Грозненн морхаш а йолаш, йоачан а йоаьлаш, малхбузехара кенуде 7—12 метр чІоаГІа мух а хьекъаш хилен фонра температура бийсана 13—18, дийнахьа 25—30 градус йІоьхьал а йолаш хилен тарлу.

Метеостанция.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехкъоьхкама секретара — 3-34-38; партийни вахарех культурай отделаш — 3-61-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела—3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

СФ00282. «Грозненский рабочий» издательства типографии, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул Маяковского, 92. Заказ № 5196.

Газет арадулг шинареи, тереи, шоаттен деношка

ТОТА «ТУРПАЛ»

Уьх лоацача дувцаран тІа са «турпал» Тота ва. Боьхьаьла а башка саг ва из: Іерга сома а, бІарга ора а, гайта сутара а ва Тота. Шушіта цун кхы цІи яр, аьлна, боккхаьча хьажий мурд Тимар арада вай пох, хІаьта а хІама хуьцалургаш. Вахара болаш бе-бе даде а, амма вар вахара иНкъ іаІ ба — шиннена а лов къа з ца хьегаш мерза, хьаьна дуьш ваха.

* * *

Хьаькма дукха вена Тота. Цо из ший бІарг кхоьвчча бахха дІаийбеу: колхоза і хьатта учетчик оттаву, тІаккха ялат чуперадаь даьлча хьаьр тІа «Іуьрпал» ца хьожаку.

— ХІама? — аьнна хатта тарлу.

— Хьакмо бурч мерий кІаьхьу. Тоте ваьнаьнгІ цунна хьаькхарна Іиршинг дакхха.

* * *

Мепа ваш Тота, даа а мала а шортта да. Бедара а бирнъа ваш из: Киса даьнг диззаа доаьанадь.

— Мичара фу тІаІоаГІа Тотийна, цо цхьаьнхьа в бола беш на хІама? — дагадоха тарлу.

— Цун сесаг я тіка тІа болх беш, тІаккха товар дІаІоьхарш гІи сесага гІо деш на Тота.

* * *

Балха тІехьависача а ди юкъеьолийтача а Тотийна мегаш да.

— ХІама?

— Брігадин цун уст-воша ва, тІаккха учетчик — эсхал.

* * *

Собране Тота хьалхагІа хьакмо шийна хьаьхьалькха кхаьала ду, аьлар бакъ хуьл.

— Тіаккха-м, хьакмо маьхьхьара, Тотас кьамаьл дича из хІама ваи бакъ?

* * *

— Хозий хьона, дІа... — кхы хистхила йитаьнзар.

— Ай! МаІача наха деча кьамаьла юкъеьлеча бокъо хьаьн сийлай хьона? ДІа хьай кухне чу дІачу а гІоЙя, ниІ тІаькъоьлаІ — тІанайкхар Тота ший сесага Балатенгі. ТІаькхха ца а ца хуьлаш чура ара а хьана ниІ тІакъайлар цІенанас.

Кхоно, ше волча вена хиння саг ва: вахахара гІоолла Балатера хьаттар;

— Фу ала йоаьлар хьо?

— ДІара хьай костюм гой хьона кІур а турсаш; уьлаІ іа Іаьхьесса тІаьлен кхк, ну іа ежар, ала йоаьлар-кх.

— Аьл! — аьнна іарро воьзанча сиина оснагаьна а вайрасаьна а уьлаьра сиха хьалъийккхар. ТІаьлен кхк ІаккесгІар. Бакъда, кхкхо еший гІулакх дьалар.

* * *

Балха тІехьависача а ди юкъеьолийтача а Тотийна мегаш да.

— ХІама?

— Юкъе ма делха из лелочоа, — аьлаьар Тотас.

* * *

— Хой шоана, тха бригадира Тотий масса кулг да?

— Хов, шиъ аьа.

— Ах, кхоь дІ...

— Шів кулг ший дІ, тІаккхх кхоалаГІдар тресте да.

* * *

— О!... ма сийрда я хІама директора Тотий кабинет.

— Фу тІинна?

— Йоккха люстра хьалъьлаьй.

— Сийрдаеча дикагІа лелалу Тотас баьде гІулакхан.

* * *

— Новкъост доктор! Іуйрийна корта лаьаьш сомавоал со, цамогаш ва со.

— Э... из хиз іаьл. ХьожаргІа вай из фу лаьзр а, Іовіжа, Тота, больницс.

— Іовіжа лацар сона.

— ТІаккха фу іов хьона, Тота?

— Бюллетень да сона.

* * *

Эшшаьх. Ма-шийна на меттар хилар Тотийна! ХІама гурглаш из чІишкал тІа кий а гетташ «Москвич» хеннаш.

— Фу хиннаш, мичаьхь ГІалбаьнна Тота?

— Лапене болх беш ма-варий из, дІаьаьккхьаьн шигара.

— Вьаькхха даьра, чІоаГІа а воьккхаьш-м. ХІама баьа директор ва Тота. ТІаха «Волга» а я цун.

НАШ ДОКТОР

ЦІАККХА А ДИЦЛУРГДОАЦА ДИ

ХІаьна дідаьха піаьраска ди... Яяхларіа сатьат доладенна хв. Хоза, ійайтх ахкнарна сайре. Нурадилов Ханпаший цІеранІча театра іоххе каст-каста суц легковой машинаш. Царна чура арабуьл дожхка той доґна бо-ваш санна хозен дикеи кийчбенна боа бокхка а іаьмнга а нах. ДуккагІаарна бе доахкаш зизаш да, гІозььнна елаш я іІаранеють, гІадбахарца майбаь болжхкаш бе гІІа. Дожхкача цІеІаю гІоздьхйд цар дегаш. Ленинградскі театран, музыкан, кинематографен паччаьхьалкхен институт чакх а яьккха цІенача гІаллгІай театральн студеца віаштІахета гуллуш бар ух нах.

Сайре хьаеллац республика культура министра Р. А. Сайхонов аьлар:

— Тахан Іаьлымте дожхха цІей да вай цІагІа. Пхи цу хьалхагІа Ленинграде дешь яьккіта гІаллгІай хьаман театральн студи институт а яьккха цІаенай. Цо хьаделларгда эгІара хьалхара гІаллгІай хьаман профессиональн театр. Хаинчуп піехьагІа гІаллгІай зритель лаДугІаш хургеа сцена тІара хьабуьцца ший хьаман меттага.

Цул тІехьагІа цо дош делар Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета председателеа заместителеа С. В. Синельниковна. Коммунистическен партте, Советсен паччаьхьалкхен новкъостагІа хьалхкіна, советсен хьаманта юкъе ший нних ъьаг а лаьцца дика толамаш лоахаш хьинарг хьаьхьаг боаьхкеча республика хьаьхьгамхоеч, нохчийн гІаллгІайн хьаманй культурах, искусствах лаьца хьаманй а дан, цо дахьхьала бийцар СССР-а хоалха артисте Меркурьев Василий Васильевича хьийхарш.

Б. Л. Муравьева, институтан проректоро, аьлар.

— Хьаьсарга новкъостий, гІадвахарца тахан аз дІехьайхьаду республика тхо доґна дешь бахкийта кагирхой тІехдика институт чакх а яьккха театра а кино а артист яха спеціальность а йолаш шеннгаьа бийрзаб. Ленинграде Моховая я-ф улица тІа латтача шийй хьаьсарча цІагІа — институте, цІаккха а дицлургдаш шо. Искусствада бувзаберна нних дахьхьаьл хилба хьаьна артисташца дожхка концерт оттедир.

Бен АБАДИЕВ.

СУРТАШ ТІА: 1) Л. Б. Муравьева, И. В. Мейерхольд, Л. В. Честнокованн.

2) Л. Б. Муравьев воалл выпускникна диплом дІелуш.

3) «Слуга двух господ» яхача спектакла тІара сценна. Дакъаловацараш Р. Наурбиеви, И. Бековн.

4) «Борда» яха этюд. Дакъаловацараш: Х. Тхостов, К. Аушев, М. Евлоева, Р. Солтамакова.

В. ЕЛИЗАРОВА сурташ.

ХАДЖИЕВ РИЗВАН

ТОТА «ТУРПАЛ»

Уьх лоацача дувцаран тІа са «турпал» Тота ва. Боьхьаьла а башка саг ва из: Іерга сома а, бІарга ора а, гайта сутара а ва Тота. Шушіта цун кхы цІи яр, аьлна, боккхаьча хьажий мурд Тимар арада вай пох, хІаьта а хІама хуьцалургаш. Вахара болаш бе-бе даде а, амма вар вахара иНкъ іаІ ба — шиннена а лов къа з ца хьегаш мерза, хьаьна дуьш ваха.

* * *

Хьаькма дукха вена Тота. Цо из ший бІарг кхоьвчча бахха дІаийбеу: колхоза і хьатта учетчик оттаву, тІаккха ялат чуперадаь даьлча хьаьр тІа «Іуьрпал» ца хьожаку.

— ХІама? — аьнна хатта тарлу.

— Хьакмо бурч мерий кІаьхьу. Тоте ваьнаьнгІ цунна хьаькхарна Іиршинг дакхха.

* * *

Мепа ваш Тота, даа а мала а шортта да. Бедара а бирнъа ваш из: Киса даьнг диззаа доаьанадь.

— Мичара фу тІаІоаГІа Тотийна, цо цхьаьнхьа в бола беш на хІама? — дагадоха тарлу.

— Цун сесаг я тіка тІа болх беш, тІаккха товар дІаІоьхарш гІи сесага гІо деш на Тота.

* * *

Балха тІехьависача а ди юкъеьолийтача а Тотийна мегаш да.

— ХІама?

— Юкъе ма делха из лелочоа, — аьлаьар Тотас.

* * *

— Хой шоана, тха бригадира Тотий масса кулг да?

— Хов, шиъ аьа.

— Ах, кхоь дІ...

— Шів кулг ший дІ, тІаккхх кхоалаГІдар тресте да.

* * *

— О!... ма сийрда я хІама директора Тотий кабинет.

— Фу тІинна?

— Йоккха люстра хьалъьлаьй.

— Сийрдаеча дикагІа лелалу Тотас баьде гІулакхан.

* * *

— Новкъост доктор! Іуйрийна корта лаьаьш сомавоал со, цамогаш ва со.

— Э... из хиз іаьл. ХьожаргІа вай из фу лаьзр а, Іовіжа, Тота, больницс.

— Іовіжа лацар сона.

— ТІаккха фу іов хьона, Тота?

— Бюллетень да сона.

* * *

Эшшаьх. Ма-шийна